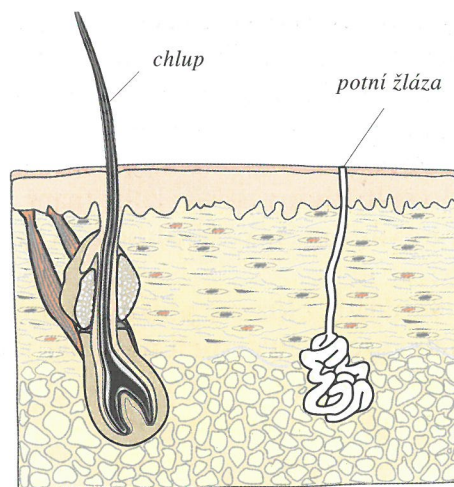

KŮŽE

Kůže kryje a chrání povrch těla. Vyrůstají z ní vlasy, chlupy a nehty.

V kůži jsou umístěny potní žlázy, které vylučováním potu pomáhají udržet stálou tělesnou teplotu. Vylučováním potu se tělo zbavuje vody i některých škodlivých látek. Pocením se tělo ochlazuje.

Kůží pocíujeme dotyk a teplotu. Vrchní vrstva kůže ji chrání před silným slunečním zářením. Kůže se skládá z několika vrstev a má na různých místech těla různou tloušťku (kůže na patě je silnější než kůže na očních víčkách).

průřez vrstvami kůže

DÝCHACÍ SOUSTAVA

Dýchací ústrojí zajišťuje přívod kyslíku ze vzduchu, jeho předávání do krve a odvod oxidu uhličitého z těla.

Dýchání umožňují dýchací svaly. Součástí dýchacího ústrojí jsou dýchací cesty a plíce.

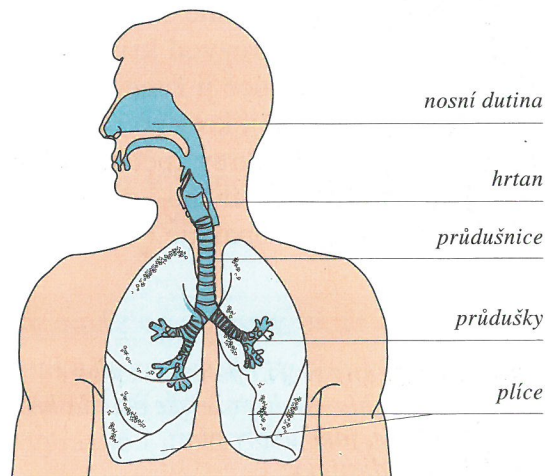
Dýchací cesty

Dýchací cesty tvoří nosní dutina, hrtan, průdušnice a průdušky, kterými proudí vzduch do plic (vdech) a zpět (výdech).

V dýchacích cestách je uloženo hlasové ústrojí. Na tvorbě hlasu se podílí vydechovaný vzduch.

Plíce

V plicích prolíná kyslík do krve. Červené krvinky pak roznášejí kyslík do celého těla. Zpět do plic je přiváděn oxid uhličitý, který v plicích přechází do vydechovaného vzduchu.

dýchací soustava

1. **OZNAČ ČÍSLY** ve správném pořadí, jakou cestou vdechujeme vzduch.

DUTINA NOSNÍ

PLÍCE

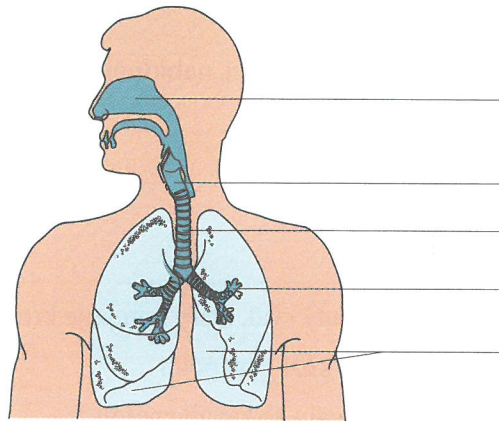
HRTAN

PRŮDUŠNICE

PRŮDUŠKY

2. **ZOPAKUJ SI** a doplň názvy částí dýchací soustavy. Kontrolu správnosti proved' podle učebnice.

3. **HÁDANKA.** Doplň vynechaná písmena.

Kde prolíná kyslík do krve?

Z VDECHN _ T _ HO

VZD _ CH _

PŘ _ CH _ Z _ K _ SL _ K

D _ KRV _ V PL _ C _ CH.

4. **HRAJEME SI S MATEMATIKOU.** Vypočítej. Výsledky s nejnižším a nejvyšším číslem ti ukazují **hranici normální dechové frekvence zdravého dospělého člověka.**

$72 : 6 =$ _____ $128 : 8 =$ _____ $45 : 3 =$ _____ $98 : 7 =$ _____

Dechová frekvence (počet vdechů za minutu) je u člověka asi _____ až _____ vdechů za minutu.

5. **PRAKTICKÁ MĚŘENÍ.**

Pomůcky: stopky nebo hodinky s vteřinovou ručičkou

Postup: ① Zjistí svoji dechovou frekvenci a porovnej ji s výše uvedenou:

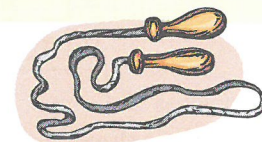
Moje dechová frekvence (odpovídá – neodpovídá) průměrným hodnotám.

② Vyviň intenzivní tělesnou námahu, např. vyběhni dvě patra schodů, přeskoč 30krát švihadlo nebo udělej 30 rychlých dřepů.

③ Vzápětí si změř dechovou frekvenci (počet vdechů za minutu).

Závěr: Rozhodni:

Při fyzické námaze nebo těsně po ní se moje dechová frekvence (zvýšila – snížila – zůstala stejná jako v klidu).

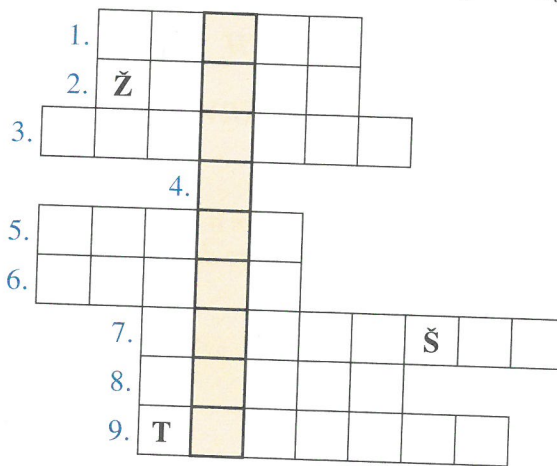

6. **HRA NA REKLAMNÍ AGENTURU.** Rozdělte se do skupin. Úkol pro tým: *Vymyslet úspěšnou kampaň na boj proti kouření.*

- * Záleží jen na vás, jaký způsob si vyberete – plakáty, letáčky, televizní upoutávky, reklamy – a komu bude určen (dětem, dospívajícím, dospělým).
- * Podle toho pak zvolte způsob, jak k nim „promluvit“ a co jim sdělit. Můžete si opatřit propagační letáky, výstřižky z novin a časopisů, můžete hledat informace na internetu a tisknout si odtud i obrázky. Máloco je tak pádným argumentem jako porovnání obrázků zdravých plic a plic kuřáka (vyhledejte je na internetu).
- * K prezentaci využijte nástěnky, školní rozhlas, školní televizi, nabídněte své práce i správci vašich školních webových stránek.
- * Nakonec zhodnoťte, či kampaň působí nejzajímavěji.

7. **KŘÍŽOVKA.** Zopakuj si, co už umíš, a vylušti tajenku.

1. Dutý sval, který pumpuje krev.
2. V kůži jsou potní ...
3. Svaly získávají energii z ...
4. Citrony obsahují vitamín ...
5. Skládá se z obratlů.
6. Kostra hlavy se nazývá ...
7. Součástí dýchacího ústrojí jsou ...
8. Zajišťují pohyb celého těla.
9. Kůži pocítujeme dotyk a ...

Tajenka: Člověk, který daruje krev, je _____.

8. **ZOPAKUJ SI,** proč při volání na tísňovou linku záchranky nikdy nevypínáme/nepokládáme telefon jako první. Slož z těchto slov větu a řekni ji. Očísluj správné pořadí.

co máš dělat.	tísňové linky	potřeby dávat	pokyny,	Operátor	bude v případě
---------------	---------------	---------------	---------	----------	----------------